

Ynghylch y daflen hon

Y lwfansau a nodir isod yw'r symiau y gellir eu talu dan y gyfraith. Does gan staff y Llys ddim awdurdod i newid na diwygio'r lwfansau hyn.

Beth alla i ei hawlio?

Gall y llys dalu tri math o lwfansau i reithwyr. Yn ychwanegol at lwfansau teithio a chynhaliaeth, gallwch hefyd hawlio am unrhyw golled ariannol a ddioddefir o ganlyniad uniongyrchol i wasanaethu ar reithgor. Gall y lwfans colled ariannol fod ar gyfer colli enillion neu fudd-daliadau, ffioedd a delir i ofalwyr neu warchodwyr plant, neu daliadau eraill yr ydych wedi gorfod eu gwneud oherwydd eich gwasanaeth rheithgor yn unig. Dylid darparu derbynebau neu dystiolaeth gyfwerth addas ar gyfer hawliadau o'r fath. Os ydych yn ansicr pa ddeunydd cefnogi i'w ddarparu, gofynnwch i'r llys.

Rhybudd: Mae'r tabl isod yn dangos uchafswm y lwfansau dyddiol y gellir eu talu. Dim ond i chi beidio â mynd dros yr uchafswm dyddiol, gallwch hawlio am fwy nag un math o golled ariannol. Er enghraifft, os ydych chi'n hawlio am golli enillion a gofal plant, ni ddylai cyfanswm y ddau fod yn fwy na'r uchafswm. Os bydd eich hawliad yn fwy na hyn, dim ond yr uchafswm fydd yn cael ei dalu.

RHAID ANFON UNRHYW HAWLIAD AM DREULIAU I'R LLYS O FEWN 3 MIS I'R DIWRNOD Y DAETH EICH GWASANAETH RHEITHGOR I BEN.

Colled ariannol – yn cynnwys colli enillion	Os ydych yn colli enillion, budd-dal neu os oes gennych unrhyw dreuliau eraill o ganlyniad uniongyrchol i wasanaethu ar reithgor am:	Gall y llys dalu hyd at uchafswm y lwfans sydd ar gael sef:
Nodyn: Ychydig iawn o dreialon fydd yn para 200 diwrnod	hyd at, a chan gynnwys, 4 awr	Yn y 10 diwrnod cyntaf y gwasanaeth rheithgor £32.47 y diwrnod
		ar yr 11eg diwrnod a hyd at 200fed diwrnod y gwasanaeth rheithgor £64.95 y diwrnod
		ar y 201fed diwrnod a phob diwrnod dilynol £114.03 y diwrnod
	dros 4 awr	Yn y 10 diwrnod cyntaf y gwasanaeth rheithgor £64.95 y diwrnod
		ar yr 11eg diwrnod a hyd at 200fed diwrnod y gwasanaeth rheithgor £129.91 y diwrnod
		ar y 201fed diwrnod a phob diwrnod dilynol £228.06 y diwrnod
Teithio	Os byddwch yn teithio gyda:	Bydd y llys yn talu:
Rhybudd: Bydd y llys yn talu ffioedd parcio dim ond pan fydd wedi rhoi caniatâd i chi eu hawlio cyn i chi deithio . Dylech gadw'r derbynebau i ategu'ch hawliad.	bws, trênn neu drên tanddaearol	cost y tocyn (tocyn dwyffordd 2il ddosbarth, os byddwch yn teithio ar y trênn) 9.6c y filltir
	beic	31.4c y filltir
	beic modur	31.4c y filltir
	car	31.4c y filltir
	Os ydych yn cludo rheithwyr eraill fel teithwyr: ■ ar gyfer y teithiwr cyntaf ■ ar gyfer pob teithiwr ychwanegol	4.2c y filltir 3.2c y filltir
	Tacsi (gweler y Rhybudd)	Y pris
Cynhaliaeth		
Mae gan y llysoedd gyda chyfleusterau arlwyio system cerdyn 'smartcard' sy'n rhoi credyd i reithwyr hyd at y swm dyddiol. Gall rheithwyr ddewis y system hon neu dderbyn taliad cynhaliaeth ar ddiwedd eu gwasanaeth. Bydd rheithwyr mewn llysoedd heb gyfleusterau arlwyio'n derbyn yr olaf.	gallwch hawlio lwfans am bob diwrnod y byddwch yn mynychu'r llys hyd at 10 awr	£5.71 y diwrnod
	am unrhyw ddiwrnod y byddwch yn mynychu llys am fwy na 10 awr	£12.17 y diwrnod
	os bydd y llys yn gofyn i chi aros dros nos	Bydd y llys yn trefnu llety

Cwestiynau Cyffredin

Fyddda i'n colli enillion neu fudd-dal?

Mae 'Tystysgrif Colli Enillion neu Fudd-dal' wedi'i chynnwys yn y pecyn gwybodaeth y byddwch yn ei dderbyn unwaith y bydd eich gwasanaeth rheithgor wedi'i gadarnhau. Rhaid i'ch cyflogwr/swyddfa budd-daliadau lenwi'r Dystysgrif a'i dychwelyd atoch chi os ydych chi eisiau hawlio am golli incwm oherwydd:

- Na fyddwch yn cael eich enillion arferol tra'ch bod yn gwasanaethu ar y rheithgor; neu;
- Y byddwch yn colli budd-daliadau yn ystod eich gwasanaeth rheithgor

Cyn gynted ag y gallwch, gofynnwch i'ch cyflogwr/swyddfa budd-daliadau a fydd angen i chi wneud hawliad. Os ydych am hawlio, dowch â'r Dystysgrif wedi'i llenwi gyda chi ar y diwrnod cyntaf y byddwch yn mynychu'r llys. Ni all y llys dalu i chi am golli enillion neu fudd-dal heb dystysgrif wedi'i llenwi'n gyflawn.

Os ydych yn derbyn Lwfans Ceisio Gwaith gallwch barhau i'w hawlio am hyd at wyth wythnos a chithau'n gwasanaethu ar reithgor.

Rydw i'n hunangyflogedig, ydy hyn yn gwneud gwahaniaeth i'r hyn y gallaf ei hawlio?

Na. Mae lefelau'r lwfansau a'r eitemau yr un fath ar gyfer pob rheithiwr. Ond, os ydych chi'n hunangyflogedig, bydd yn rhaid i chi ddarparu tystiolaeth i'r llys eich bod wedi colli enillion. Os oes un ar gael, efallai yr hoffech drafod hyn gyda chyfrifydd, ond ni fydd y llys yn ad-dalu unrhyw gostau am yr wybodaeth hon.

All fy nghyflogwr dalu i mi a hawlio'r arian yn ôl gan y llys?

Na. Dan y gyfraith dim ond y lwfansau a nodir drosodd y gall y llys eu talu'n uniongyrchol i'r rheithiwr. Ni chaiff dalu'n uniongyrchol i'ch cyflogwr

Pryd y byddaf yn derbyn fy arian?

Fel arfer derbynnir y taliadau o fewn 7 – 10 diwrnod i chi gyflwyno'ch ffurflen hawlio. Ar ôl derbyn eich hawliad gydag unrhyw wybodaeth i gefnogi am gyfnod eich gwasanaeth rheithgor, bydd y llys yn sicrhau bod eich hawliad yn cael ei brosesu o fewn 5 diwrnod gwaith. Gall fod yn hirach os cyfyd problemau, er enghraifft, os bydd y llys yn derbyn gwybodaeth anghywir neu anghyflawn. Os byddwch yn gorfod aros mwy na hyn a bod gennych bryderon, cysylltwch â'r llys lle buoch yn gwasanaethu fel rheithiwr i holi ynghylch unrhyw beth a allai fod wedi codi. **Gadewch 10 diwrnod gwaith o leiaf cyn cysylltu â'r llys.**

Sut byddaf yn cael fy nhalu?

Hoff ddull y llys o dalu yw talu'ch lwfans yn syth i'ch cyfrif banc. Gwnewch yn siŵr fod eich rhif cyfrif yn llawn a'r cod didoli gan y llys er mwyn i'ch hawliad gael ei brosesu ac i'r arian gael ei drosglwyddo cyn gynted â phosibl. Pan na fydd gan y llys ddigon o fanylion neu os nad oes gennych gyfrif y gellir trosglwyddo arian iddo, bydd y taliad yn cael ei wneud fel arfer trwy Archeb Dalu a fydd yn cael ei phostio i'ch cyfeiriad cartref. Mae'n cyfateb i sic y bydd angen ei thalu i mewn i gyfrif banc/cymdeithas adeiladu neu debyg. Nid yw'n bosibl cael arian amdani dros y cownter. Os nad yw'r dulliau talu hyn yn addas i chi, dywedwch hynny wrth y Swyddog Rheithgor ar ddiwrnod cyntaf eich gwasanaeth a gallant wneud trefniadau eraill ar eich cyfer.

Pryd ddylwn i gyflwyno fy hawliad?

Cyflwynir hawliadau fel arfer ar ddiwedd cyfnod y gwasanaeth rheithgor. Os gallai hyn achosi caledi mawr i chi, trafodwch hyn 8. gyda'r rheolwr rheithgor a fydd yn gallu rhoi gwybod i chi am drefniadau eraill y gellir eu gwneud er mwyn lleihau'r anhwylystod i chi. Os bydd yn rhaid i chi wasanaethu ar dreial hir gwneir trefniadau talu arbennig.

Gyda phwy y dylwn i gysylltu os oes gen i unrhyw ymholiadau am y lwfansau?

Os bydd angen mwy o wybodaeth arnoch **hyd at wythnos** cyn eich bod i fynychu'r llys, dylech gysylltu â'r **Swyddfa Ganolog Gwysio Rheithgor** ar **0845 803 8003**. Yn ystod yr wythnos cyn eich bod i fynychu wasanaethu ar y rheithgor ac ar unrhyw adeg wedi hynny, dylech gysylltu â'r llys yr ydych wedi'ch gwysio i'w fynychu

Os byddaf mewn rheithgor a warchodir, a fydd yn rhaid i mi dalu fy nghostau llethy/gwesty fy hun?

Na. Efallai y bydd yn rhaid i aelodau rheithgor mewn rheithgor a warchodir aros gyda'i gilydd dros nos er mwyn rhwystro unrhyw un rhag ymyrryd â'r rheithgor. Os mai dyma'r achos, bydd y llys yn gwneud trefniadau ar gyfer pob un o aelodau'r rheithgor hwnnw er mwyn ymyrryd cyn lleied â phosibl arnynt a bydd yn talu'r holl gostau cysylltiedig. Petai hyn yn digwydd i chi, bydd y broses yn cael ei hesbonio i chi yn y llys.

Rhagor o wybodaeth

Cewch fwy o wybodaeth am dreuliau:

- Yn yr adran Nodiadau i Gyflogwyr ar y Dystysgrif Colli Enillion neu Fudd-dal a anfonir gyda'r pecyn cadarnhau
- Ar wefan Direct Gov - www.direct.gov.uk